

สรุปโครงการฝึกอบรมอาชีพให้แก่สตรีและครอบครัว
การทำยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอนและยาหม่องไพล
วันที่ ๒๕ เดือนกันยายน ๒๕๖๓
ณ อาคารอเนกประสงค์ องค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

โดย
กองสวัสดิการสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

คำนำ

เอกสารฉบับนี้จัดทำเพื่อสรุปผลการดำเนินงานโครงการฝึกอบรมอาชีพให้กับสตรีและครอบครัว การทำยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอนและยาหม่องไพล ณ อาคารอเนกประสงค์ องค์การบริหารส่วนตำบล ดงมะไฟ โดยกองสวัสดิการสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเลือกประเภทของไม้ไผ่ที่จะนำมาใช้ในการจักสาน ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ เพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมของ ผู้สูงอายุ และประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลดงมะไฟ เพื่อส่งเสริมด้านอาชีพและการถ่ายทอดภูมิปัญญาในชุมชนและสามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อประกอบอาชีพหลัก และอาชีพเสริมได้ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้นำวัสดุจากธรรมชาติที่อยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อสร้าง โอกาสและทางเลือกในการประกอบอาชีพเป็นการเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายในครัวเรือน เพื่อเสริมสร้างให้ ประชาชนพึ่งตนเอง ตลอดจนมีการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ตามโครงการฝึกอบรมอาชีพให้กับสตรี และครอบครัว การทำยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอนและยาหม่องไพล ในการดำเนินงานครั้งต่อไป

กองสวัสดิการสังคม
กันยายน ๒๕๖๓

สารบัญ

คำนำ	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
หลักการและเหตุผล	๑
ส่วนที่ ๒ วิธีการ/แผนการดำเนินงานตามโครงการ	
ขั้นตอนและการประสานงานเบื้องต้น	๒
วิธีการดำเนินงาน	๒
ส่วนที่ ๓ ผลการดำเนินงาน	
สรุปผลการดำเนินงาน	๓
ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน	๓
ส่วนที่ ๔ ปัญหา/อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ	
ปัญหา/อุปสรรค	๔
ข้อเสนอแนะ	๔

ภาคผนวก

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยเป็นแหล่งที่มีทรัพยากรด้านการเกษตรและพืชสมุนไพรที่สำคัญ ดังนั้นรัฐบาลจึงมีนโยบายส่งเสริมให้มีการนำสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาให้มีศักยภาพมากขึ้น รวมถึงความตื่นตัวของคนไทยในการนำสารสกัดจากพืชสมุนไพรมาใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย และหลากหลายรูปแบบเพื่อนำสารสกัดมาใช้เป็นส่วนผสมในการผลิต เช่น เครื่องสำอาง ยาสมุนไพร ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับเส้นผม (แชมพู ครีมนวด) ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับผิวพรรณ (สบู์ ครีม ล้างหน้า โลชั่น ครีมบำรุงผิว) ประเภทสวดนม พิมเสนน้ำ ยาหม่อง ยาต้ม ประเภทผลิตภัณฑ์กันยุง หรือใช้เป็นส่วนผสมในการทำผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพในรูปแบบต่างๆ ให้มีสรรพคุณและคุณสมบัติที่ดี ตามต้องการ และปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ และสมุนไพรไปพร้อมกัน ด้วยเหตุนี้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ ได้ตระหนักเห็นความสำคัญของการแปรรูปสมุนไพรดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รู้จักและเข้าใจกระบวนการแปรรูปมากยิ่งขึ้น

ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ที่จะดูแลประชาชน จึงได้รู้จักทำโครงการฝึกอบรมอาชีพการทำ “ยาหม่องสมุนไพร เสด็จพังพอนและยาหม่องไพล” ในรูปแบบของการร่วมกลุ่ม องค์กรเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมของกลุ่มองค์กร เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าร่วมโครงการทุกท่านจะได้รับความรู้ส่งเสริมทักษะและประสบการณ์ ซึ่งจะส่งผลทั้งในด้าน การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น และยังสามารณำความรู้ที่ได้มาต่อยอดเป็นอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชน และคนในครอบครัว ซึ่งส่งผลต่อรูปแบบในการทำงานเป็นกลุ่ม ได้เปิดโอกาสให้สมาชิกของกลุ่มองค์กรในพื้นที่ ได้รับการเพิ่มพูนความรู้ฝึกประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรม ได้รับแนวคิดใหม่ๆ เพื่อนำความรู้จากการฝึกอบรมมาพัฒนาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านคุณภาพชีวิต และส่งเสริมการสร้างรายได้ให้กับครอบครัว และชุมชนต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ เล็งเห็นความสำคัญในการขับเคลื่อนของกลุ่มสตรีและครอบครัว จึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการฝึกอบรมอาชีพการทำ “ยาหม่องสมุนไพร เสด็จพังพอนและยาหม่องไพล” ขึ้น

ส่วนที่ ๒

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

๑. ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ๑.๑ จัดทำโครงการเสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- ๑.๒ ประชุมคณะทำงาน
- ๑.๓ ประชาสัมพันธ์โครงการ
- ๑.๔ ดำเนินการฝึกอบรมการทำ “ยาหม่องสมุนไพรปลอดพืงพอนและยาหม่องไพล”
- ๑.๕ ประเมินผลโครงการ,สรุปและรายงานผล

๒. วิธีการดำเนินงาน

๒.๑ กำหนดการจัดกิจกรรม

วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๓ ณ อาคาร อเนกประสงค์องค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ

เวลา ๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ น.	- ลงทะเบียน
	- รายงานตัว
เวลา ๐๘.๓๐ – ๐๙.๓๐ น.	- อบรมการให้ความรู้สมุนไพรและอุปกรณ์การทำยาหม่องสมุนไพร
เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๐.๐๐ น.	- พิธีเปิด โดย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ
เวลา ๑๐.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.	- ฝึกปฏิบัติการทำยาหม่องสมุนไพรปลอดพืงพอนและยาหม่องไพล
เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.	- พักรับประทานอาหารเที่ยง
เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๖.๐๐ น.	- ฝึกปฏิบัติการทำยาหม่องสมุนไพรปลอดพืงพอนและยาหม่องไพล
	- สอบถามปัญหาต่างๆเกี่ยวกับการทำยาหม่องสมุนไพร
	- ปิดการฝึกอบรม

ส่วนที่ ๓ ผลการดำเนินงาน

๑. สรุปผลการดำเนินงาน

๓.๑ ด้านบุคคล

- กลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนตำบลดงมะไฟ จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน จำนวน ๒๐ คน

๓.๒ ด้านงบประมาณ

จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน รายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่นๆ ค่าใช้จ่ายโครงการฝึกอบรมอาชีพให้แก่สตรีและครอบครัวตั้งไว้ ๒๐,๐๐๐.- บาท (หน้า ๖๑ เพื่อจ่ายเป็น ค่าตอบแทนวิทยากร วัสดุอุปกรณ์ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นต้น มีรายละเอียดตามเอกสารแนบท้าย)

๒. ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

ส่วนที่ ๕

ปัญหา /อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค

๑. สถานที่จัดโครงการมีความคับแคบ
๒. สภาพอากาศร้อน
๓. งบประมาณในการดำเนินงานมีไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

๑. สามารถสร้างงาน สร้างอาชีพเสริม และสร้างรายได้ ให้ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลงมะไฟ
๒. ส่งเสริมให้เกิดความรักความสามัคคีในชุมชน
๓. ผู้เข้าอบรมได้รับความรู้ สามารถนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้
๔. เป็นการสืบสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๕. ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่อยากให้มีการจัดอบรมอีก

โครงการฝึกอบรมอาชีพให้กับสตรีและครอบครัว
การทำยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอนและยาหม่องไพล
วันที่ ๒๕ เดือนกันยายน ๒๕๖๓
ณ อาคารอเนกประสงค์ องค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมอาชีพให้กับสตรีและครอบครัว “การทำยาหม่องสมุนไพรเสลดพังพอนและยาหม่องไพล” วันที่ ๒๕ เดือนกันยายน ๒๕๖๓ ณ อาคาร อเนกประสงค์องค์การบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เก็บข้อมูลจากผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวนทั้งสิ้น 67 คน ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 สรุปข้อมูลได้ดังนี้

เกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีระดับคะแนน ดังนี้

มีความพึงพอใจมากที่สุด	ระดับคะแนน เท่ากับ 5
มีความพึงพอใจมาก	ระดับคะแนน เท่ากับ 4
มีความพึงพอใจปานกลาง	ระดับคะแนน เท่ากับ 3
มีความพึงพอใจน้อย	ระดับคะแนน เท่ากับ 2
มีความพึงพอใจน้อยที่สุด	ระดับคะแนน เท่ากับ 1

การหาค่าเฉลี่ย เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ย ของ บุญชม ศรีสะอาด 2532 : 111

ค่าเฉลี่ยระดับ	4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระดับ	3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระดับ	2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระดับ	1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระดับ	1.00 – 1.50	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนร้อยละ ของเพศผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	40	80
ชาย	10	20
รวม	50	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง 40 คน เพศชาย 10 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนร้อยละ ของอายุผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
30 – 39 ปี	0	0
40 – 49 ปี	28	56
50 – 59 ปี	18	36
60 ปีขึ้นไป	4	8
รวม	50	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 40-49 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 56 รองลงมาอายุ 50-59 ปี คิดเป็นร้อยละ 36 รองลงมาอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับของการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษาหรือเทียบเท่า	28	56
มัธยมศึกษาตอนต้น	17	34
มัธยมศึกษาตอนปลาย	5	10
ปวส./อนุปริญญา	0	0
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	0	0
รวม	50	100

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 66 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 34 และจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แสดงความพึงพอใจการจัดกิจกรรม

ตารางที่ 4 แสดงความพึงพอใจ ด้านวิทยากร

ข้อ	ประเด็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม	ระดับความคิดเห็น						ผลสัมฤทธิ์
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยระดับ	
1.	การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน	42 (84)	8 (16)	0	0	0	9.68	มากที่สุด
2.	ความสามารถในการอธิบายเนื้อหา	41 (82)	9 (18)	0	0	0	4.82	มากที่สุด
3.	การเชื่อมโยงเนื้อหาในการฝึกอบรม	40 (80)	10 (20)	0	0	0	4.80	มากที่สุด
4.	มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม	35 (70)	15 (30)	0	0	0	4.70	มากที่สุด
5.	การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้	31 (62)	19 (38)	0	0	0	4.62	มากที่สุด
6.	การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม	28 (56)	22 (44)	0	0	0	4.56	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม							5.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจด้านการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน ด้านความสามารถในการอธิบายเนื้อหา ด้านการเชื่อมโยงเนื้อหาในการฝึกอบรม ด้านมีความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม ด้านการใช้เวลาตามที่กำหนดไว้ และด้านการตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 9.64, 4.82, 4.80, 4.70, 4.62 และ 4.56

ตารางที่ 5 แสดงความพึงพอใจด้านสถานที่ /ระยะเวลา/อาหาร

ข้อ	ประเด็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม	ระดับความคิดเห็น						ผล
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยระดับ	
1.	สถานที่มีความเหมาะสม	33 (66)	14 (28)	3 (6)	0	0	4.60	มา
2.	ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	35 (70)	13 (26)	2 (4)	0	0	4.66	มา
3.	ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	30 (60)	19 (38)	1 (2)	0	0	4.58	มา
4.	อาหาร มีความเหมาะสม	32 (64)	17 (34)	1 (2)	0	0	4.62	มา
ค่าเฉลี่ยรวม							4.62	มา

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ตอบแบบถามมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ในด้านความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ ด้านอาหาร มีความเหมาะสม ด้านสถานที่มีความเหมาะสม และด้านระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.66, 4.62, 4.60 และ 4.58

ตารางที่ 6 แสดงความรู้ความพึงพอใจที่ได้รับจากการอบรม

ข้อ	ประเด็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม	ระดับความคิดเห็น						ผล
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยระดับ	
1.	ความรู้ ความเข้าใจเรื่องนี้ <u>ก่อน</u> การอบรม	0	0	1 (2)	16 (32)	33 (66)	1.36	น้อย
2.	ความรู้ ความเข้าใจเรื่องนี้ <u>หลัง</u> การอบรม	33 (66)	16 (32)	1 (2)	0	0	4.64 *	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม							3.00	ปาน

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจความรู้ก่อนการอบรม ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 1.36 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจความรู้ที่ได้รับหลังการอบรม ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.64

ตารางที่ 7 แสดงความพึงพอใจเกี่ยวกับด้านการนำความรู้ไปใช้

ข้อ	ประเด็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม	ระดับความคิดเห็น						ผล
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยระดับ	
1.	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	44 (88)	4 (8)	2 (4)	0	0	4.84	มา
2.	มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้	41 (82)	7 (14)	2 (4)	0	0	4.78	มา
3.	สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้	42 (84)	6 (12)	2 (4)	0	0	4.80	มา
ค่าเฉลี่ยรวม							4.81	มา

จากตารางที่ 7 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดด้านสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ ด้านสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอด ได้ และด้านมีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ คิดเป็นร้อยละ 4.84 , 4.80 , และ 4.78

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อเสนอแนะ	อยาก	ไม่อยาก	ร้อยละ
ท่านอยากให้มีการจัดอบรมอีกหรือไม่	50	0	100
รวม			100